

การจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา งานยุทธศาสตร์และงบประมาณ ท้องถิ่น : ประสบการณ์และบทเรียนจาก เทศบาลเมืองปัตตานี

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายวุฒิชัย วัฒนา พิธีสงวนสถานประกอบการ : นายอามะ โด
หลักสูตร : รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา อาจารย์ที่ปรึกษา : อ.ดร.ปญญวัฒน์ จิตประคอง
ระยะเวลาปฏิบัติงาน : 03 พฤศจิกายน 2568 - 20 กุมภาพันธ์ 2569

ที่มาและความสำคัญ

ภายใต้บริบทการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์และบริหารงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณจึงเป็นกลไกหลักที่สะท้อนประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการบริหารจัดการในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะในบริบทพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างจังหวัดปัตตานี

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์และงบประมาณยังเผชิญข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ ความรู้และประสบการณ์ที่กระจุกตัวอยู่กับบุคลากรแต่ละราย การขาดระบบจัดเก็บและถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีและภาระงานประจำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องและประสิทธิภาพของการวางแผนและการตัดสินใจ

แนวคิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยเฉพาะทฤษฎีของ Ikujiro Nonaka และ Hirotaka Takeuchi จึงเป็นกรอบสำคัญที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนากระบวนการรวบรวม จัดเก็บ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดทำยุทธศาสตร์และงบประมาณท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การศึกษาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานยุทธศาสตร์และงบประมาณของเทศบาลเมืองปัตตานีจึงมีความสำคัญ ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้เพื่อพัฒนางานยุทธศาสตร์และงบประมาณท้องถิ่นของเทศบาลเมืองปัตตานี
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากรในการวิเคราะห์ วางแผน และบริหารงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองปัตตานี

วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ เทศบาลเมืองปัตตานี เป็นกรณีศึกษา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานยุทธศาสตร์และงบประมาณ
3. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาท้องถิ่น และรายงานผลการดำเนินงาน
4. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ตามกรอบแนวคิดการจัดการความรู้
5. สังเคราะห์ผลการศึกษาเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการดำเนินงานในเชิงระบบ

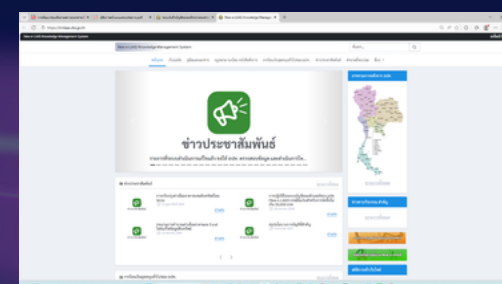
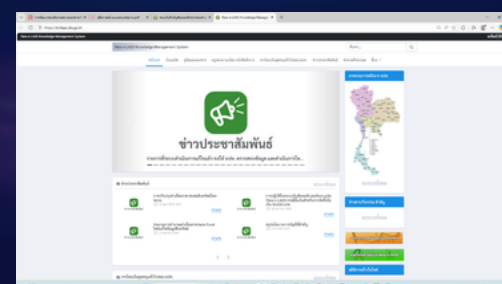
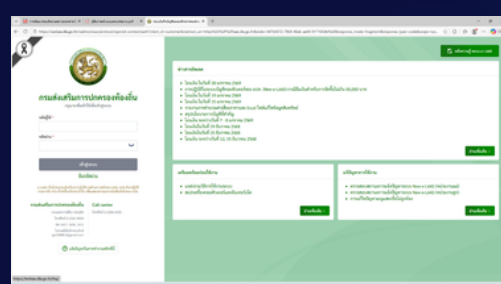
ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษา พบว่า เทศบาลเมืองปัตตานี มีการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการจัดทำยุทธศาสตร์และงบประมาณ โดยอาศัยข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการ รายงานติดตามและประเมินผล ตลอดจนตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) มาใช้ประกอบการวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาในงบประมาณถัดไป สะท้อนถึงความพยายามเชื่อมโยงข้อมูลเชิงประจักษ์เข้ากับกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้บอกว่า กระบวนการทำงานในปัจจุบันมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกองและหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอผ่านการประชุมและการรายงานผล แต่ความรู้ที่สำคัญจำนวนมากยังคงอยู่กับตัวบุคคล โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ด้านแผนและงบประมาณ เมื่อมีการโยกย้ายตำแหน่งหรือมีการเกษียณอายุ อาจทำให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้การสืบค้นข้อมูลบางส่วนยังไม่สะดวกเท่าที่ควร

ผลการศึกษาพบว่า แม้องค์กรจะมีความตระหนักและพยายามนำแนวคิดการจัดการความรู้มาใช้ในเชิงระบบ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านภาระงานบุคลากร การจัดเก็บองค์ความรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การพัฒนาฐานข้อมูลกลางในรูปแบบดิจิทัล การกำหนดมาตรฐานการบันทึกข้อมูล และการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความยั่งยืนของการบริหารงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ต่อไป

ตัวอย่างการจัดเก็บความงานยุทธศาสตร์และงบประมาณ

SCAN ME

